

Advies van de Brusselse Raad voor Dierenwelzijn (23/05/2019)

betreffende de politieke bevoegdheid voor beleidsthema's rakend aan dierenwelzijn

De politieke bevoegdheidsverdeling voor beleidsthema's i.v.m. dierenwelzijn heeft de laatste jaren redelijk wat veranderingen gekend. De invloed hiervan is volgens de Brusselse Raad voor dierenwelzijn (vanaf hier: de Raad) deels positief geweest, maar toch zijn er nog steeds een aantal tekortkomingen of nadelen verbonden aan de huidige bevoegdheidsverdeling. De overdracht van de bevoegdheid voor dierenwelzijn van de federale minister voor landbouw naar de federale minister voor volksgezondheid (in 1999), was volgens de Raad een logische en positieve zaak. Door de regionalisering kwam er vervolgens in elke regio een minister of staatssecretaris voor Dierenwelzijn, wat strookt met de toenemende maatschappelijke aandacht voor dit domein. Dit heeft voor bepaalde beleidsthema's rond dierenwelzijn al geleid tot een daadkrachtiger beleid (ondanks een zekere toename in complexiteit door de ruimtelijke versnippering van de middelen en de bevoegdheid).

Voor bepaalde beleidsthema's rakend aan dierenwelzijn blijft er echter een gebrek aan aandacht of coördinatie bestaan, omdat ze in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (BHG) niet onder de bevoegdheid van de minister of staatssecretaris voor dierenwelzijn vallen. Concreet gaat het over het beheer van bepaalde dierenpopulaties op openbaar terrein en/of in de vrije natuur, waarbij de waarborging van het dierenwelzijn een belangrijk maar momenteel onderbelicht aspect is, zoals zwervkatten, stadsduiven, knaagdieren (vb. ratten en muizen), uitheemse invasieve soorten, ... Hoewel het initiatief om in te grijpen in deze populaties kan gebeuren vanuit een standpunt van leefmilieu zowel als dierenwelzijn, ligt de bevoegdheid momenteel volledig bij de minister voor Leefmilieu. De Raad is echter van mening dat er, qua beleid omtrent natuurbehoud, momenteel te weinig rekening wordt gehouden met het dierenwelzijn van de geïsoleerde soorten. Bijvoorbeeld in het huidige zwervkattenbeleid is het departement Dierenwelzijn van Leefmilieu Brussel enkel bevoegd voor de sterilisatie van huiskatten, maar niet voor de sterilisatie van zwervkatten, en bestaat er geen regionale coördinatie m.b.t. andere aspecten van het management van zwervkattenkolonies.

Daar waar het de (Europees verplichte¹) populatiebeheer van uitheemse invasieve soorten (zoals wasberen, Canadese ganzen, nijlganzen, Amerikaanse stierkikkers, Chinese wolhandkrabben...) betreft, adviseert de Raad om deze bevoegdheid te laten bij de minister voor Leefmilieu. Dit omdat het beheer van die populaties te maken heeft met een brede waaier aan ecologische factoren, waarover de nodige kennis en competenties liggen bij de overheidsdiensten voor Leefmilieu. In het BHG is dit het departement Biodiversiteit van Leefmilieu Brussel. Belangrijk daarbij is wel dat - gezien het beheer van populaties het doden en/of toebrengen van mogelijk lijden inhoudt - er structureel overleg is met het departement Dierenwelzijn over de meest diervriendelijke manier om tot een oplossing te komen.

Wat het beheer van andere populaties dieren betreft (vb. zwervkatten, stadsduiven, ratten en muizen), stelt de Raad voor om deze bevoegdheid expliciet toe te kennen aan de minister of staatssecretaris voor Dierenwelzijn. Omgekeerd is hiervoor overleg met de bevoegde overheidsdiensten voor Leefmilieu wenselijk.

¹ Verordening (EU) nr. 1143/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 22 oktober 2014 betreffende de preventie en beheersing van de introductie en verspreiding van invasieve uitheemse soorten, zie http://ec.europa.eu/environment/nature/invasivealien/index_en.htm

Verder moedigt de Raad een nauwer overleg aan tussen de (politiek onafhankelijke) adviesraden verbonden aan de departementen Dierenwelzijn en Biodiversiteit van Leefmilieu Brussel. Concreet wordt voorgesteld dat een vertegenwoordiger van de Brusselse Raad voor Dierenwelzijn deelneemt aan het overleg van de Brusselse Hoge Raad voor Natuurbehoud en dat, omgekeerd, een vertegenwoordiger van de Brusselse Hoge Raad voor Natuurbehoud deelneemt aan de vergaderingen van de Brusselse Raad voor Dierenwelzijn. Op deze manier zal er beter samengewerkt kunnen worden aan oplossingen voor vraagstukken in verband met zowel dierenwelzijn als natuurbehoud.

Conclusie:

De Raad wenst dat de Minister of Staatssecretaris voor Dierenwelzijn ervoor ijvert dat hij of zij de bevoegdheden verwerft die het beheer van dierpopulaties op openbaar terrein en/of in de vrije natuur inhouden waarbij de waarborging van het dierenwelzijn een belangrijk aspect is, met uitzondering van de uitheemse invasieve soorten. Daarnaast stelt de Raad voor om de samenstelling van de Brusselse Raad voor Dierenwelzijn en de Hoge Raad voor Natuurbehoud te laten aanpassen, zodanig dat er een vertegenwoordiger uit de Raad voor Dierenwelzijn komt te zetelen in de Hoge Raad voor Natuurbehoud en omgekeerd.

